

नरेन्द्रासिंह कपटं नवोद्धे त्वमिहार्हसि । वरं कूपशताद्वापी वरं वापीशतात्क्रतुः । वरं क्रतुशतात्पुल्लः सत्यं पुल्लशताद्वरं ।

अश्वमेधसहस्रञ्च सत्यञ्च तुलया दृतं । अश्वमेधसहस्राद्धि सत्यमेव विणिग्यते । २०८५

सर्व्ववेदाधिगमनं सर्व्वतीर्थावगाहनं । सत्यञ्च वचनं राजन्समं वास्यान्नवा समं ।

नास्ति सत्यसमो धर्मो न सत्याद्विद्यते परं । नहि तीव्रतरं किञ्चिदनृतादिह विद्यते ।

राजन्सत्यं परं ब्रह्म सत्यञ्च समयः परः । मा त्याजीः समयं राजन्सत्यं सङ्गतमस्तु ते ।

अनृते चेत्प्रसङ्गस्ते अदृधासि नचेत्त्वयं । आत्मना हन्त गच्छामि त्वादृशे नास्ति सङ्गतं ।

॥ ११० ॥ चतेऽपि त्वयि दुष्यन्त शैलराजावतंसिकां । चतुरन्तामिमामुर्वीं पुत्रो मे पालयिष्यति ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एतावदुक्ता राजानं प्रातिष्ठत शकुन्तला । अथान्तरोक्षात् दुष्यन्तं वागुवाचाशरीरिणी । अल्बिक् पुरो

हिताचार्यैर्मन्त्रिभिश्च वृतं तदा ।

भस्त्रा माता पितुः पुत्रो तेन जातः स एव सः । भरस्व पुत्रं दुष्यन्त माऽवमंस्थाः शकुन्तला ।

रेतोधाः पुत्र उन्नयति नरदेव यमच्यात् । तद्भास्य धाता गर्भस्य सत्यमाह शकुन्तला ।

जाया जनयते पुत्रमात्मनोऽङ्गं दिधाकृतं । तस्माद्भरस्व दुष्यन्त पुत्रं शकुन्तलं नृप ।

अभूतिरेषा यत्थक्ता जवेज्जीवन्तमात्मजं । शाकुन्तलं महात्मानं दैव्यन्ति भर पौरव ।

भर्त्तव्योऽयं त्वया यस्मादस्माकं वचनादपि । तस्माद्भवत्यं नाम्ना भरतो नाम ते सुतः ।

तच्छ्रुत्वा पौरवो 'राजा व्याहृतं त्रिदिवौकसां । पुरोहितममात्यांश्च सम्प्रहृष्टोऽब्रवीदिदं ।

पृष्टवत्स्वेतद्भवन्तोऽस्य देवदूतस्य भाषितं । अहं चाप्येवमेवैनं जानामि स्वयमात्मजं ।

यद्यहं वचनादेव गृह्णीयामि स्वमात्मजं । भवेद्धि शङ्को लोकस्य नैवशुद्धो भवेदयं ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ तं विशोधय तदा राजा देवदूतेन भारत । हृष्टः प्रमुदितश्चापि प्रतिजयाह तं सुतं । १११०

ततस्तस्य तदा राजा पितृकर्मणि सर्वशः । कारयामास मदितः प्रीतिमानात्मजस्य ह ।

मूर्द्ध्नै नमुपाव्राय सस्त्रेहं परिषस्त्रजे । सभाज्यमानो विप्रैश्च स्तूयमानश्च वन्दिभिः ।

स मुदं परमां लेभे पुत्रसंस्पर्शजां नृपः । ताञ्चैव भार्यां दुष्यन्तः पूजयामास धर्मतः । अत्रवीचैव तां राजा सान्त्वपूर्व

मिदं वचः ।

कृतो लोकपरोक्षोऽयं सम्बन्धोऽयं त्वया सह । तस्मादेतन्मया देवि तच्छब्दार्थं विचारितं ।

मन्यते चैव लोकस्ते स्त्रीभावान्मयि सङ्गतं । पुत्रश्चायं हृता राज्ये मया तस्माद्विचारितं ।

यच्च कोपितयाऽत्यर्थं त्वयोक्तोऽस्यप्रियं प्रिये । प्रणयिन्या विशालाक्षि तत्त्वान्तं ते मया श्रुते ।

तामेवमक्त्वा राजर्षिर्दध्यन्तो महिषीं प्रियां । वासेभिरन्नपानैश्च पजयामास भारत ।

दृश्यन्तस्तु तदा राजा पुत्रं शाकुन्तलं तदा । भरतं नामतः कृत्वा यौवराज्येभ्यश्च यत ।

तस्यतत्प्रथितं चक्रं प्रावर्त्तत महात्मनः । भास्वरं दिव्यमजितं लोकसन्नादनं महत् ।

स विजित्य महीपालांश्चकार वशवर्तिनः । चचार च सतां धर्मं प्राप चान्तमं यशः ।

स राजा चक्रवर्त्यासीत्सार्वभौमः प्रतापवान् । ईजे च वज्रभिर्यज्ञैर्यथा शक्रो मरुत्पतिः ।